

ความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของศิษยาภิบาลคริสตจักรเมล็ดพันธุ์ สังกัดองค์กรสหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย

Information Needs on Internet of the Pastors' Seed Church under the Evangelical Fellowship of Thailand

สิรินาฏ วงศ์สว่างศิริ*

Sirinard Wongsawangsi*

รับบทความ: 30 ตุลาคม 2568 / แก้ไขบทความ: 24 พฤศจิกายน 2568/ ตอบรับการตีพิมพ์: 17 ธันวาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของศิษยาภิบาลคริสตจักรเมล็ดพันธุ์ สังกัดองค์กรสหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย ในด้านเนื้อหา รูปแบบ ภาษา และแหล่งสารสนเทศ และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาเว็บไซต์คริสตจักรเมล็ดพันธุ์เพชรบุรี รวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากประชากรการวิจัย ได้แก่ ศิษยาภิบาล จำนวน 46 คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วย One-way ANOVA และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของแอลเอส ดี (LSD)

ผลการวิจัย พบว่า ศิษยาภิบาลมีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตโดยรวมในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านรูปแบบ และด้านภาษา เมื่อพิจารณาในรายข้อของแต่ละด้าน พบว่า 1) ด้านเนื้อหา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ 1.1) พระคริสตธรรมคัมภีร์ วิธีการศึกษาพระคัมภีร์ การตีความหมายพระคัมภีร์ 1.2) การอภิบาลสมาชิก การสร้างสาวก การให้คำปรึกษาและการแก้ไขปัญหาชีวิต และ 1.3) การทำพันธกิจ เช่น การตั้งคริสตจักร การประกาศข่าวประเสริฐ เป็นต้น 2) ด้านรูปแบบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับคือ 2.1) ข้อความที่มีเนื้อหาเต็ม 2.2) เสียง และ 2.3) สื่อประสม 3) ด้านภาษา พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือภาษาไทย และ 4) ด้านแหล่งสารสนเทศ จำแนกตามประเภทพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมากเรียงตามลำดับคือ องค์กรคริสเตียน และหน่วยงานราชการ แนวทางการพัฒนาเว็บไซต์คริสตจักรเมล็ดพันธุ์เพชรบุรีควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับข้อพระคริสตธรรมคัมภีร์ การอภิบาลสมาชิกและการให้คำปรึกษา รูปแบบบทความ วิดีทัศน์ขนาดสั้นและมีการเชื่อมโยงติดต่อไปยังเว็บไซต์องค์กรคริสเตียนและหน่วยงานราชการ เว็บไซต์ใช้ภาษาไทยเป็นหลัก

คำสำคัญ: ความต้องการสารสนเทศ อินเทอร์เน็ต ศิษยาภิบาล คริสตจักรเมล็ดพันธุ์

* สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศและดิจิทัลคอนเทนต์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

* Information management and Digital Content Program, Phetchaburi Rajabhat University

* Corresponding author E-mail address: sirinardwong@gmail.com

Abstract

The purposes of this research were to 1) investigate the pastors' information needs and compare the needs of information on internet according to information content, information format, language, and information resources and 2) study the development guidelines for the Phetchaburi Seed Church website of 46 the pastors in Seed Church under The Evangelical Fellowship of Thailand. A questionnaire was developed to collect data, which were further analyzed by percentage, mean, standard deviation. Test assumptions with F-test values. The LSD test is a statistical method used to compare group means and determine significant differences between them.

The results revealed that the pastors' information needs on the Internet is overall at a high level. It was found that there were arranged in order as follows: Information content, information resources, information format and information language. When considering by each aspect, it was found that 1) information content aspect, it was found items with the highest average were at high level arranged in order as follows 1.1) the Bible, how to study the Bible, interpreting the Bible 1.2) pastoral care of members, discipleship, counseling and solving life problems and 1.3) doing a mission, such as setting up a church Evangelism, etc. 2) information format aspect, when considering each item, it was found that the highest average were at high level arranged in order as follows 2.1) the full text content 2.2) sound and 2.3) multimedia and 3) language aspect, when considering each item, it was found at high level was Thai language 4) information resources aspect, when considering each type, it was found at the highest average was at high level, arranged in order as follows Christian organization and government agencies. The website development guidelines for the Phetchaburi Seed Church are that the website should contain content related to Bible verses, Bible lessons, pastoral care and counseling. The sermon lessons are in the form of videos and links to websites of Christian organizations and government agencies. The website is primarily in Thai language.

Keywords: Information need, Internet, Pastor, Seed churches

บทนำ

สารสนเทศมีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง มนุษย์ใช้สารสนเทศในหลายโอกาสและหลายวัตถุประสงค์ด้วยกัน เช่น ใช้ประกอบการตัดสินใจเมื่อเผชิญกับปัญหาและนำไปสู่การเลือกแนวทางได้อย่างเหมาะสม เพื่อการศึกษาและเพิ่มเติมความรู้ในสิ่งที่สนใจ เพื่อสร้างเสริมความเจริญงอกงามในจิตใจและก่อให้เกิดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เมตตา กรุณาต่อผู้อื่น เป็นต้น เนื่องจากในปัจจุบันมีสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่สามารถเข้าถึงได้อย่างง่ายดาย สะดวก รวดเร็ว และมีความหลากหลาย ทั้งด้านเนื้อหา รูปแบบ

ภาษา และแหล่งสารสนเทศ ดังนั้นส่งผลให้สารสนเทศและแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตเป็นที่ต้องการอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในวิชาชีพต่างๆ (วันชัย ชันดี, 2555, ออนไลน์ ; สุนัสนริน (หวังสุนทรชัย) บัวเลิศ, 2543, น.15-17)

ศิษยาภิบาลคือผู้รับใช้พระเจ้าที่ได้รับการเจิมแต่งตั้งเพื่อปรนนิบัติรับใช้ดูแลและปกครองคริสตจักร ทำพระราชกิจของพระเจ้าให้สำเร็จตามพระมหาบัญชา ดังปรากฏในพระธรรมมัทธิว 28:19-20 (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2561, น.1,745) ศิษยาภิบาลมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบประกอบด้วย งานบริหารและจัดการคริสตจักร งานพัฒนาคริสตจักร งานพันธกิจ งานเพิ่มพูนคริสตจักร เป็นต้น อีกทั้งศิษยาภิบาลจะต้องมีชีวิตที่ติดสนิทกับพระเจ้า มีนิมิตและเป้าหมายในการรับใช้ มีความรู้และความเข้าใจทางด้านศาสนศาสตร์ รวมถึงเป็นผู้ที่ใฝ่รักการเรียนรู้ แสวงหาสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และอินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งสารสนเทศที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างยิ่งสำหรับการสืบค้นสารสนเทศ (ญาณิศา จันทรเส็ง และเมตตา วิวัฒนานุกูล, 2561, น.196-197 ; วีระชัย โกแวร์, 2548, ออนไลน์)

คริสตจักรเมธอดิสต์ สังกัดองค์การสหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย มีศิษยาภิบาลเป็นผู้ดูแลคริสตจักรปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทและความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมาย จำเป็นอย่างยิ่งที่ศิษยาภิบาลจะต้องมีสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เหมาะสมเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานและการพัฒนาตนเอง ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของศิษยาภิบาล คริสตจักรเมธอดิสต์ สังกัดองค์การสหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย ในด้านเนื้อหา ด้านรูปแบบ ด้านภาษาและด้านแหล่งสารสนเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเว็บไซต์คริสตจักรเมธอดิสต์เพชรบุรีต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของศิษยาภิบาล คริสตจักรเมธอดิสต์ สังกัดองค์การสหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาเว็บไซต์คริสตจักรเมธอดิสต์เพชรบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ที่มีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ศิษยาภิบาลคริสตจักรเมธอดิสต์ สังกัดองค์การสหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย จำนวน 46 คน
2. ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ทฤษฎีความต้องการสารสนเทศของวิลสัน (Wilson, 1981, pp.49-55) สารสนเทศทางคริสต์ศาสนา การสืบค้นสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับศิษยาภิบาล คริสตจักรเมธอดิสต์ สังกัดองค์การสหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของศิษยาภิบาล คริสตจักรเมธอดิสต์ สังกัดองค์การสหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย ที่แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถาม 6 ข้อ ที่เป็นแบบเลือกตอบ ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ภูมิภาคของคริสตจักร และสถานภาพการรับใช้

ตอนที่ 2 คำถามระดับความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของศิษยาภิบาลคริสตจักรเมล็ดพันธุ์สังกัดองค์การสหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา จำนวน 19 ข้อ ด้านรูปแบบ จำนวน 6 ข้อ ด้านภาษา จำนวน 3 ข้อ และด้านแหล่งสารสนเทศ จำนวน 20 ข้อ

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย โดยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC; Index of Item objective congruence) ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 ท่าน และเลือกข้อที่มีค่าดัชนีตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป หากข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.66 จะปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับศิษยาภิบาลที่ไม่ใช่ประชากร จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยการวิเคราะห์ค่าอัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับที่ .950

5. การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามรูปแบบ google form และนำส่งลิงค์แบบสอบถามโดยส่งผ่านไลน์ผู้ประสานงานคริสตจักรเมล็ดพันธุ์ทั่วประเทศ ระหว่างวันที่ 20 มกราคม – 27 มีนาคม 2567 ได้ข้อมูลจำนวน 46 ชุด

6. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้

6.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วย ความถี่ และร้อยละ

6.2 ระดับความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของศิษยาภิบาล ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายความว่า มีระดับความต้องการมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายความว่า มีระดับความต้องการมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายความว่า มีระดับความต้องการปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า มีระดับความต้องการน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายความว่า มีระดับความต้องการน้อยที่สุด

6.3 ทดสอบสมมติฐาน ด้วย One – way ANOVA ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และหากพบความแตกต่างจะใช้การทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธี LSD

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากศิษยาภิบาลที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 46 คน พบว่า ศิษยาภิบาลที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 56.50) อายุระหว่าง 51-60 ปี (ร้อยละ 39.00) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทั่วไปและมีมัธยมศึกษาตอนปลายและเทียบเท่าในปริมาณเท่ากัน (ร้อยละ 34.78) ทั้งนี้ ศิษยาภิบาลส่วนมากมีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 10 ปี (ร้อยละ 45.50) และส่วนใหญ่มีสถานภาพการรับใช้แบบไม่เต็มเวลา (ร้อยละ 82.50)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ปรากฏดังรายละเอียดต่อไปนี้

ระดับความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของศิษยาภิบาลคริสตจักรเมธอดิสต์ สังกัดองค์การสหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.56$, S.D.=0.55) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยของความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านเนื้อหา ($\bar{x} = 3.92$, S.D. = 0.60) ด้านแหล่งสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.71$, S.D. = 0.78) ด้านรูปแบบ ($\bar{x} = 3.63$, S.D. = 0.77) และด้านภาษา ($\bar{x} = 2.99$, S.D. = 0.48)

เมื่อพิจารณารายด้าน ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 ด้านเนื้อหา พบว่า ศิษยาภิบาลมีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านเนื้อหา โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรกได้แก่ 1) พระคริสตธรรมคัมภีร์ วิธีการศึกษาพระคัมภีร์ การตีความหมายพระคัมภีร์ 2) การอภิบาลสมาชิก การสร้างสาวก การให้คำปรึกษา และการแก้ไขปัญหาชีวิต และ 3) การทำพันธกิจ เช่น การตั้งคริสตจักร การประกาศข่าวประเสริฐ เป็นต้น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือสารสนเทศด้านการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อการประกาศข่าวประเสริฐ การทำพันธกิจระหว่างประเทศ

1.2 ด้านรูปแบบ พบว่าศิษยาภิบาลมีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านรูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ข้อความที่มีเนื้อหาเต็ม 2) เสียง 3) สื่อประสม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือรายการบรรณานุกรม รวบรวมรายชื่อและแนะนำหนังสือใหม่จากสำนักพิมพ์คริสเตียน เป็นต้น

1.3 ด้านภาษา พบว่า ศิษยาภิบาลมีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต ด้านภาษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เรียงตามลำดับ ได้แก่ 1) ภาษาไทย 2) ภาษาอังกฤษ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ภาษาท้องถิ่น ภาษาชนเผ่า

ในประเภทองค์กรคริสเตียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) องค์การคริสตจักรเมธอดิสต์ 2) ศิษยาภิบาล ศาสนาจารย์ ผู้ปกครอง มิชชันนารี เป็นต้น 3) องค์การสหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย ในประเภทหน่วยงานราชการ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) กรมการศาสนา 2) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด 3) กระทรวงวัฒนธรรม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือสำนักพิมพ์และร้านหนังสือคริสเตียน

2. ข้อเสนอแนะจากศิษยาภิบาลเกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตแบ่งเป็น 4 ด้านดังนี้

1.1 ด้านเนื้อหา พบว่าศิษยาภิบาลต้องการบทเรียนพระคริสตธรรมคัมภีร์ออนไลน์ บทเรียนด้านการสร้างสาวก และหลักการประกาศข่าวประเสริฐเฉพาะกลุ่มบุคคล

1.2 ด้านรูปแบบ พบว่าศิษยาภิบาลต้องการสื่อวีดิทัศน์เพื่อใช้ในการประกาศข่าวประเสริฐ แผนที่ประวัติศาสตร์ของคริสตจักรตามพระคริสตธรรมคัมภีร์

1.3 ด้านภาษา พบว่าศิษยาภิบาลมีความต้องการสารสนเทศภาษาอื่นๆ ได้แก่ ภาษาพม่าและภาษาจีน

1.4 ด้านแหล่งสารสนเทศ พบว่าศิษยาภิบาลต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศบน

อินเทอร์เน็ตด้านคริสต์ศาสนาที่มีความน่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ต้องการข้อมูลแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตที่มีการแจกพระคริสตธรรมคัมภีร์ฟรีและวรรณกรรมคริสเตียนออนไลน์ฟรี

ทั้งนี้เมื่อทดสอบสมมติฐาน ที่กำหนดไว้ 12 ข้อ ได้แก่

1. ศิษยาภิบาลที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านเนื้อหาโดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ศิษยาภิบาลที่มีอายุแตกต่างกันมีความต้องการสารสนเทศด้านเนื้อหาแตกต่างกัน 1 เรื่อง คือการบริหารและการจัดการ ผู้นำและภาวะผู้นำ บุคลิกภาพ มารยาทสังคม

2. ศิษยาภิบาลที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านรูปแบบโดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่าศิษยาภิบาลที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศด้านรูปแบบแตกต่างกัน 1 เรื่อง คือรายการบรรณานุกรม รวบรวมรายชื่อและแนะนำหนังสือใหม่

3. ศิษยาภิบาลที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านภาษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อไม่พบความแตกต่าง

4. ศิษยาภิบาลที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านแหล่งสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในแต่ละประเภท พบว่า 1) องค์การคริสเตียน ศิษยาภิบาลที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านแหล่งสารสนเทศประเภทองค์การคริสเตียนโดยรวมไม่แตกต่าง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อไม่พบความแตกต่าง 2) ประเภทหน่วยงานราชการ ศิษยาภิบาลที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านแหล่งสารสนเทศประเภทหน่วยงานราชการโดยรวมไม่แตกต่าง และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อไม่พบความแตกต่าง

สรุปผลการเปรียบเทียบระดับความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของศิษยาภิบาลคริสตจักรเมธอดิสต์เพนซันรี่ จำแนกตามอายุ ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของศิษยาภิบาลคริสตจักรเมธอดิสต์เพนซันรี่ จำแนกตามอายุ

ความต้องการสารสนเทศ	แหล่งของ	df	SS	MS	F	Sig.
	ความแปรปรวน					
เนื้อหา	ระหว่างกลุ่ม	2	3.470	1.730	2.330	.354
	ภายในกลุ่ม	43	33.92	.780		
รูปแบบ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.130	1.970	1.980	.251
	ภายในกลุ่ม	43	40.830	.880		
ภาษา	ระหว่างกลุ่ม	2	4.400	2.200	2.600	.317
	ภายในกลุ่ม	43	29.130	.670		
แหล่งสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.520	1.640	1.110	.3440
	ภายในกลุ่ม	43	38.010	1.020		

หมายเหตุ: การทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ .05

5. ศิษยาภิบาลที่มีคุณวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านเนื้อหาโดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่าศิษยาภิบาลที่มีคุณวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการสารสนเทศด้านเนื้อหาแตกต่างกัน 1 เรื่อง คือแหล่งสารสนเทศและแหล่งความรู้ด้านคริสเตียน

6. ศิษยาภิบาลที่มีคุณวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านรูปแบบโดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่าศิษยาภิบาลที่มีคุณวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านรูปแบบแตกต่างกัน 1 เรื่อง คือข้อความที่มีเนื้อหาเต็ม

7. ศิษยาภิบาลที่มีคุณวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านภาษาไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อไม่พบความแตกต่าง

8. ศิษยาภิบาลที่มีคุณวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านแหล่งสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาในแต่ละประเภทพบว่า 1) องค์กรคริสเตียน ศิษยาภิบาลที่มีคุณวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านแหล่งสารสนเทศประเภทองค์กรคริสเตียนโดยรวมไม่แตกต่าง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าศิษยาภิบาลมีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านแหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน 2 เรื่อง คือ 1.1) สถาบันการศึกษาด้านพระคริสตธรรม 1.2) สำนักพิมพ์และร้านหนังสือคริสเตียน และ 2) หน่วยงานราชการ ศิษยาภิบาลที่มีคุณวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านแหล่งสารสนเทศประเภทหน่วยงานราชการโดยรวมไม่แตกต่าง และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อไม่พบความแตกต่าง

สรุปผลการเปรียบเทียบระดับความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของศิษยาภิบาล คริสตจักรเมธอดิสต์เพนรุรีจำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของศิษยาภิบาลคริสตจักรเมธอดิสต์เพนรุรี จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา

ความต้องการสารสนเทศ	แหล่งของ ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
เนื้อหา	ระหว่างกลุ่ม	5	5.570	1.120	1.420	.348
	ภายในกลุ่ม	40	31.830	.790		
รูปแบบ	ระหว่างกลุ่ม	5	10.590	2.120	2.780	.0740
	ภายในกลุ่ม	40	34.370	.850		
ภาษา	ระหว่างกลุ่ม	5	6.960	1.390	1.910	.276
	ภายในกลุ่ม	40	26.580	.660		
แหล่งสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	5	6.460	1.250	1.740	.326
	ภายในกลุ่ม	40	36.140	.890		

หมายเหตุ: การทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ .05

9. ศิษยาภิบาลที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านเนื้อหาโดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่าศิษยาภิบาลที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศด้านเนื้อหาแตกต่างกัน 1 เรื่อง คือคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในยุคดิจิทัล

10. ศิษยาภิบาลที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านรูปแบบโดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่าศิษยาภิบาลที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศด้านรูปแบบแตกต่างกัน 1 เรื่อง คือข้อความที่มีเนื้อหาเต็ม พบความ

แตกต่างกันจำนวน 1 คู่ ได้แก่ ศิษยาภิบาลที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 10-20 ปีมีความต้องการสารสนเทศด้านรูปแบบเนื้อหาเต็มมากกว่า กับศิษยาภิบาลที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี

11. ศิษยาภิบาลที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านภาษาไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อไม่พบความแตกต่าง

12. ศิษยาภิบาลที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านแหล่งสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละประเภท พบว่า 1) องค์การคริสเตียน ศิษยาภิบาลที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านแหล่งสารสนเทศประเภทองค์การคริสเตียนโดยรวมไม่แตกต่าง แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่าศิษยาภิบาลที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศขององค์การคริสเตียนแตกต่างกัน 1 เรื่อง คือกรรมการประสานงานคริสตจักรโปรเตสแตนต์ในจังหวัดและในประเทศไทย 2) หน่วยงานราชการ ศิษยาภิบาลที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านแหล่งสารสนเทศประเภทหน่วยงานราชการโดยรวมไม่แตกต่าง และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อไม่พบความแตกต่าง

สรุปผลการเปรียบเทียบระดับความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของศิษยาภิบาล คริสตจักรเมธอดิสต์เพนซิวรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของศิษยาภิบาลคริสตจักรเมธอดิสต์เพนซิวรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ความต้องการสารสนเทศ	แหล่งของ ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
เนื้อหา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.120	1.410	1.460	.410
	ภายในกลุ่ม	43	35.280	.800		
รูปแบบ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.860	2.430	2.870	.153
	ภายในกลุ่ม	43	40.110	.930		
ภาษา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.560	1.520	2.890	.168
	ภายในกลุ่ม	43	55.140	.700		
แหล่งสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.950	.970	1.020	.535
	ภายในกลุ่ม	43	35.390	1.020		

หมายเหตุ: การทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ .05

3. แนวทางการพัฒนาเว็บไซต์คริสตจักรเมธอดิสต์เพนซิวรี จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการพัฒนาเว็บไซต์คริสตจักรเมธอดิสต์เพนซิวรี ดังนี้

3.1 ด้านเนื้อหาของเว็บไซต์คริสตจักรเมธอดิสต์เพนซิวรี เว็บไซต์คริสตจักรเมธอดิสต์เพนซิวรีควรประกอบด้วยเนื้อหา ดังต่อไปนี้

3.1.1 หลักการและวิธีการศึกษาพระคริสตธรรมคัมภีร์ การตีความหมายพระคัมภีร์ ข้อพระคริสตธรรมคัมภีร์ที่น่าสนใจ เช่น คำอุปมาของพระเยซู เป็นต้น

3.1.2 หลักการอภิบาลสมาชิก หลักการสร้างสาวก หลักการให้คำปรึกษาและการแก้ไขปัญหาชีวิตสมาชิกคริสตจักร

3.1.3 หลักการทำพันธกิจของคริสตจักรเมล็ดพันธุ์ หลักการตั้งคริสตจักร หลักการเป็นพยาน และการประกาศข่าวประเสริฐ

3.1.4 บทเรียนออนไลน์ทางด้านพระคริสตธรรมคัมภีร์

3.2 ด้านรูปแบบ เว็บไซต์คริสตจักรเมล็ดพันธุ์เพชรบุรี ควรมีสารสนเทศที่อยู่ในรูปแบบที่สอดคล้องกับความต้องการสารสนเทศของศิษยาภิบาลคริสตจักรเมล็ดพันธุ์ ดังนี้

3.2.1 ข้อความที่มีเนื้อหาเต็ม ได้แก่ บทความสารคดีน่ารู้ บทความวิชาการ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วรรณกรรมคริสเตียนฟรี คำเทศนาวันอาทิตย์ของศิษยาภิบาลคริสตจักร เป็นต้น ซึ่งมีเนื้อหาตามความต้องการของศิษยาภิบาลดังผลการศึกษาที่ปรากฏในข้อ 3.1

3.2.2 เสียง ไฟล์เพลงขับร้องโดยนักร้องที่มามัสการของคริสตจักรเมล็ดพันธุ์เพชรบุรี โดยตัดเนื้อเพลงมาจากวีดิทัศน์บันทึกการนมัสการวันอาทิตย์ ไฟล์เพลงพิเศษที่มามัสการขับร้องในโอกาสวันสำคัญ เช่น เพลงค่ายคริสเตียนของคริสตจักรเมล็ดพันธุ์ เพลงคริสตมาส เป็นต้น

3.2.3 วีดิทัศน์ขนาดสั้น เนื้อหาเกี่ยวกับข้อคิดหนุนใจ คำคมเสริมพลังและกำลังใจโดยตัดเนื้อหาจากวีดิทัศน์เทศนาของศิษยาภิบาลคริสตจักร วีดิทัศน์ขนาดสั้นคำพยานชีวิตสมาชิกคริสตจักรเมล็ดพันธุ์ตัดเนื้อหาจากวีดิทัศน์ที่ได้เคยบันทึกไว้ในรอบการนมัสการวันอาทิตย์ วีดิทัศน์ขนาดสั้นเพื่อการประกาศข่าวประเสริฐที่จัดทำโดยสมาชิกคริสตจักรและองค์กรสหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย เป็นต้น

3.3 ด้านภาษา เว็บไซต์คริสตจักรเมล็ดพันธุ์เพชรบุรีนำเสนอเนื้อหาโดยใช้ภาษาไทยเป็นหลัก มีการใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษารอง สำหรับคำศัพท์เฉพาะด้านนั้นอาจมีการใช้คำศัพท์ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษากรีก และภาษาฮีบรูกำกับตามบริบทของเนื้อหานั้นๆ เพื่อความเข้าใจความหมายที่แท้จริง

3.4 ด้านแหล่งสารสนเทศ เว็บไซต์คริสตจักรเมล็ดพันธุ์เพชรบุรี ควรมีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างเว็บไซต์คริสตจักรเมล็ดพันธุ์เพชรบุรีไปยังเว็บไซต์ที่ตรงตามความต้องการของศิษยาภิบาลคริสตจักรเมล็ดพันธุ์ ดังนี้

3.4.1 องค์การด้านคริสเตียน ได้แก่ 1) องค์กรคริสตจักรเมล็ดพันธุ์ 2) เว็บไซต์ศิษยาภิบาลศาสนาจารย์ ผู้ปกครอง มิชชันนารี เป็นต้น 3) สื่อมวลชนคริสเตียน สถานีวิทยุและสถานีโทรทัศน์ออนไลน์ 4) แหล่งข้อมูลและความรู้ด้านคริสเตียน 5) ห้องสมุดสถาบันการศึกษาด้านพระคริสตธรรม 6) พระคริสตธรรมคัมภีร์ออนไลน์ 7) สถาบันการศึกษาด้านพระคริสตธรรม 8) องค์กรคริสเตียนเพื่อการนมัสการพระเจ้า 9) มูลนิธิ สมาคม และองค์กรเพื่อช่วยเหลือเด็กและเยาวชน สตรีและผู้สูงอายุชาวคริสเตียน 10) องค์กรคริสเตียนเพื่อพันธกิจการประกาศข่าวประเสริฐ 11) กรรมการประสานงานคริสตจักรโปรเตสแตนต์จังหวัดเพชรบุรีและประเทศไทย 12) คริสตจักร สังกัดสหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย 13) สำนักพิมพ์และร้านหนังสือคริสเตียน เป็นต้น

3.4.2 หน่วยงานราชการ ได้แก่ 1) กรมการศาสนา 2) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี 3) กระทรวงวัฒนธรรม 4) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

3.4.3 หน่วยงานที่แจกพระคริสตธรรมคัมภีร์ฟรี เช่น องค์กรอมตธรรมเพื่อชีวิต และหน่วยงานที่แจกวรรณกรรมคริสเตียนออนไลน์ฟรี เช่น องค์กรเพื่อพันธกิจของนักเทศนาจอยซ์ ไมเออร์ องค์กรเรม่า เป็นต้น (องค์กรอมตธรรมเพื่อชีวิต, 2564, ออนไลน์ ; ไมเออร์, 2567, ออนไลน์ ; องค์กรเรม่า, 2567, ออนไลน์)

ซึ่งแนวทางการพัฒนาเว็บไซต์คริสตจักรเมล็ดพันธุ์เพชรบุรีที่นำเสนอมาข้างต้นนั้น มีความสอดคล้องและตรงกับความต้องการสารสนเทศของศิษยาภิบาลคริสตจักรเมล็ดพันธุ์

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาข้างต้น มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ศิษยาภิบาลคริสตจักรเมล็ดพันธุ์มีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของมัตสเวรู (Matsveru, 2015, บทคัดย่อ) ที่พบว่า ศิษยาภิบาลชาวนามิเบียมีความต้องการสารสนเทศโดยภาพรวมในระดับมาก อาจเป็นเพราะบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศจำนวนมากและหลากหลาย ศิษยาภิบาลสามารถเข้าถึงได้ง่ายและสะดวกจากทุกสถานที่ ทุกเวลาและนำไปใช้ได้ทันทีผ่านอุปกรณ์สื่อสารของศิษยาภิบาล เช่น โทรศัพท์มือถือ ไอแพด เป็นต้น (ศศินันท์ เศรษฐวัฒน์บดี และคนอื่นๆ, 2561, น.15) อีกทั้งศิษยาภิบาลคริสตจักรเมล็ดพันธุ์เพชรบุรีส่วนใหญ่เป็นผู้รับใช้แบบไม่เต็มเวลา อาชีพประจำของตนเองจึงต้องการใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ตนเองเข้าถึงได้สะดวก รวดเร็วและประหยัดเวลาสอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้ใช้สารสนเทศที่มีความต้องการสารสนเทศที่ตนเองสนใจและเข้าถึงได้สะดวกรวดเร็ว (จิรวรรณ ภักดีบุตร, 2533, น.176-177)

2. ศิษยาภิบาลมีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตในด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของปิ่นฉัตร วุฒิปริยาส (2564, น.58) พบว่าอาจารย์มีความต้องการสารสนเทศด้านเนื้อหาในระดับมาก เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน จากผลการวิจัยเรียงลำดับความต้องการด้านเนื้อหาจากมากไปน้อยคือ 1) พระคริสตธรรมคัมภีร์ วิธีการศึกษาพระคัมภีร์ การตีความหมายพระคัมภีร์ อาจเป็นเพราะพระคริสตธรรมคัมภีร์เป็นพระวจนะของพระเจ้า ศิษยาภิบาลรวมถึงคริสตชนทุกคนอ่านพระคริสตธรรมคัมภีร์เพื่อที่จะรู้จักพระลักษณะ พระประสงค์และแผนการของพระเจ้าที่มีต่อมนุษย์ และการเจริญเติบโตขึ้นในฝ่ายจิตวิญญาณรู้ถึงแนวทางการดำเนินชีวิต (วิริยะ ทิพย์วรการกูร, 2566, ออนไลน์ ; คำสิงห์ รวมนรงค์, 2567, น.13) รวมถึงเพื่อศึกษาหาความรู้และใช้ในการเตรียมเทศนาและสอนบทเรียนในคริสตจักร เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของญาณิศา จันทรเส็งและ เมตตา วิวัฒนานุกูล (2561, น.201) ที่พบว่าศิษยาภิบาลควรเป็นผู้หมั่นแสวงหาความรู้ด้านพระคริสตธรรมคัมภีร์ คริสตศาสนศาสตร์และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ความต้องการสารสนเทศด้านเนื้อหาลำดับถัดมา 2) การอภิบาล การสร้างสาวก การให้คำปรึกษา การแก้ไขปัญหาชีวิต สอดคล้องกับผลการวิจัยของมัตสเวรู (Matsveru, 2015, บทคัดย่อ) ที่พบว่าศิษยาภิบาลชาวนามิเบียต้องการสารสนเทศระดับมากในเรื่องการให้คำปรึกษาและการอภิบาลสมาชิกคริสตจักร และ ฮุสเซน, เอฟ. และ ฮุสเซน, เอ็ม. (Hussain, F. & Hussain, M., 2021, p.101) พบว่าศิษยาภิบาลต้องการสารสนเทศด้านการให้คำปรึกษาสมาชิกในระดับมาก อาจเป็นเพราะเรื่องราวที่ขอคำปรึกษาและคำแนะนำนั้นมีความหลากหลายและแตกต่างกัน ศิษยาภิบาลจะต้องนำหลักการให้คำปรึกษา และการอภิบาลตามหลักการพระคริสตธรรมคัมภีร์มาปรับใช้ให้เหมาะสมเฉพาะกรณี และการที่ศิษยาภิบาลที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยได้ศึกษาและเรียนรู้ประสบการณ์จากศิษยาภิบาลอาวุโสเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง (วันทนา สุกุลลีลารัศมี, สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2568) สอดคล้องกับซินิรน์ยน์ แดงเรือน (2563, น.2) ที่พบว่างานด้านการให้คำปรึกษาและการปรับปรุงชีวิตของสมาชิกเป็นงานที่หนัก ศิษยาภิบาลต้องการทรัพยากรที่หลากหลายเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน

รวมถึงทรัพยากรสารสนเทศที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการให้คำปรึกษาที่ถูกต้องหลักพระคริสตธรรมคัมภีร์ แนวความคิด ค่านิยมของคนในสังคมยุคใหม่ เป็นต้น

ศิษยาภิบาลมีความต้องการด้านเนื้อหาค่าเฉลี่ยเท่ากับข้อ 2 คือ 3) การทำพันธกิจ เช่น การตั้งคริสตจักร การประกาศข่าวประเสริฐ เป็นต้น อาจเพราะคริสตจักรเมธอดิষ্টมีนิมิตการประกาศข่าวประเสริฐเผยแพร่เรื่องราวพระเจ้า และก่อตั้งคริสตจักรทั้งในประเทศไทยและทั่วโลก (องค์กรคริสตจักรเมธอดิষ্ট, 2564 : ออนไลน์) สอดคล้องกับ ภาวรินทร์ ใจเป็นกุล (2563, น.57) พบว่า ศิษยาภิบาลจะต้องเป็นผู้รอบรู้และเข้าใจทั้งหลักการการทำพันธกิจ การก่อตั้งคริสตจักร เข้าใจชีวิตความเป็นอยู่ประชากรในท้องถิ่น และเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่หลากหลายและรอบด้าน เช่น การสาธารณสุข การส่งเสริมอาชีพ เป็นต้น และ 4) คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในยุคดิจิทัล อาจเป็นเพราะ ศิษยาภิบาลมีการใช้คอมพิวเตอร์เทคโนโลยีสารสนเทศและอินเทอร์เน็ตในงานของคริสตจักรโดยเฉพาะในช่วงเหตุการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 คริสตจักรเมธอดิষ্টได้มีการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในงานด้านต่างๆ เช่น เพื่อการถ่ายทอดสดการเทศนาในรอบนมัสการวันอาทิตย์ผ่านเว็บไซต์ของคริสตจักร สนทนาและสื่อสารกับสมาชิกผ่านไลน์ เป็นต้น จึงทำให้ศิษยาภิบาลต้องการความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำไปใช้พัฒนาการทำงาน (วันทนา สุกุลสิริศรี, สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2568) สอดคล้องกับ เนียโก (Nyarko, 2023, p.2) และการเร็ตต์ (Garrett, 2024, ออนไลน์) ที่พบว่า คริสตจักรได้มีการปรับตัวระหว่างและหลังเหตุการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส โควิด 19 ศิษยาภิบาลมีการนำคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีการสื่อสารและสื่อดิจิทัลมาใช้งานของคริสตจักร เช่น ประชาสัมพันธ์ข่าวสารและกิจกรรมของคริสตจักรไปสู่ชุมชน เพื่อการสอนพระคริสตธรรมคัมภีร์ การถ่ายทอดสดรอบนมัสการและการเทศนาผ่านเว็บไซต์สื่อสังคมออนไลน์ของคริสตจักร อีกทั้งงานวิจัย อูสมาน (Usman, 2023, p.24) พบว่า จำเป็นอย่างยิ่งที่ศิษยาภิบาลจะต้องได้รับการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลเพื่อจะมีความรู้และความเข้าใจในการใช้แพลตฟอร์มต่างๆ และมีความสามารถในการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับงานศาสนกิจแบบพันธกิจดิจิทัลได้

3. ศิษยาภิบาลต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านรูปแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ 1) ข้อความที่มีเนื้อหาเต็ม อาจเป็นเพราะศิษยาภิบาลค้นคว้าสารสนเทศจากเอกสารฉบับเต็ม เช่น พระคริสตธรรมคัมภีร์ สารานุกรมพระคริสตธรรมคัมภีร์ แผนที่พระคริสตธรรมคัมภีร์ เป็นต้น เพื่อเตรียมการเทศนาและสอนสมาชิก และมีศิษยาภิบาลที่กำลังศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาด้านพระคริสต์ธรรม จึงต้องการสารสนเทศที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์และเข้าถึงได้สะดวกผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (วันทนา สุกุลสิริศรี, สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2568) 2) เสียง อาจเป็นเพราะศิษยาภิบาลมีการกิจการเตรียมนำนมัสการ เตรียมสอนชั้นเรียนการนมัสการพระเจ้า ศึกษาบทเรียนพระคัมภีร์ในรูปแบบไฟล์เสียงออนไลน์ หรือฟังเพลงนมัสการระหว่างเดินทางไปทำพันธกิจและเยี่ยมเยียนสมาชิก เป็นต้น ศิษยาภิบาลจึงต้องการใช้ไฟล์เสียงบนอินเทอร์เน็ต สอดคล้องกับเนียโก (Nyarko, 2023, p.9) ที่พบว่า ศิษยาภิบาลต้องการใช้สารสนเทศรูปแบบเสียงบนอินเทอร์เน็ตเพื่อนำไปใช้ในงานของคริสตจักร เช่น เพื่อยกตัวอย่างและเปิดฟังเพลงในชั้นเรียนการนมัสการพระเจ้า เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบว่าสารสนเทศในรูปแบบเสียงเป็นสื่อที่มนุษย์รับสัญญาณผ่านการได้ยินด้วยหู เข้าถึงได้ง่ายและผู้ฟังสามารถปฏิบัติงานอื่นไปพร้อมกับการฟังเสียงได้อีกด้วย (กฤษณพงศ์ เลิศบำรุงชัย, 2565, ออนไลน์ ; จเรวัฒน์ เทวรัตน์, 2559, ออนไลน์)

ลำดับถัดมา 3) สื่อประสม อาจเป็นเพราะสื่อประสมช่วยให้ผู้รับสารเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ได้ง่ายจึงนิยมนำมาใช้เพื่อการนำเสนอสารสนเทศ (ศศิรินทร์ เศรษฐวัฒน์, เอก ศรีเชลียง, มนัส สายเสมา, ไอลดา อรุณศรี,

และกัตตกมล พิศแลงาม, 2561, น.37) สอดคล้องกับงานวิจัยของฮานไมคิวร์ (Hanmaikyur, 2021, บทคัดย่อ) และการเรีตต์ (Garrett, 2024, บทคัดย่อ) พบว่าคริสตจักรหลายแห่งมีการผลิตสื่อประสมหรือวีดิทัศน์เพื่อใช้ในการงานของคริสตจักรเอง เช่น วีดิทัศน์สอนพระคริสต์ธรรมคัมภีร์ วีดิทัศน์คำพยานชีวิต วีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น และนำไปเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของคริสตจักร หรือนำไปเปิดให้สมาชิกได้รับชมกันในวันอาทิตย์ เป็นต้น (พรจันทร์ โลจนะสุฤกษ์, 2564, น.5-9)

4. ศิษยาภิบาล มีความต้องการด้านภาษาโดยภาพรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าศิษยาภิบาลมีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตด้านภาษาในระดับมากที่สุดคือภาษาไทย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะศิษยาภิบาลส่วนใหญ่เป็นคนไทยใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติ เมืองชื่น, ทิพาพร ราชรักษ์ และสาณูรักษ์ ฟองวาริน (2566, น.41) ที่พบว่าสมาชิกคริสตจักรบางบวทองมีการใช้เว็บไซต์ของคริสตจักรซึ่งเป็นเว็บไซต์ภาษาไทยในการรับชมการถ่ายทอดสดออนไลน์การนมัสการพระเจ้าในวันอาทิตย์ ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางบวกกับผลที่เกิดขึ้นในชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณในระดับสูงมาก และ มัตสเวรู (Matsveru, 2015, บทคัดย่อ) พบว่าศิษยาภิบาลชาวนามิเบียต้องการสารสนเทศในภาษานามิเบียมากที่สุดเนื่องจากเป็นภาษาประจำชาติเช่นเดียวกับศิษยาภิบาลชาวไทยที่คุ้นเคยภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาประจำชาติไทย

5. ศิษยาภิบาลมีความต้องการสารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศ โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกตามประเภท เรียงตามลำดับคือ 1) องค์กรคริสเตียน อาจเป็นเพราะว่าองค์กรคริสเตียนให้สารสนเทศเฉพาะด้านซึ่งศิษยาภิบาลจึงต้องการสารสนเทศจากแหล่งดังกล่าวเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับคือ 1.1) องค์กรคริสตจักรเมล็ดพันธุ์ อาจเป็นเพราะเว็บไซต์องค์กรเมล็ดพันธุ์ให้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ติดตามข่าวสาร กิจกรรม ความเคลื่อนไหวของคริสตจักรเมล็ดพันธุ์ทั่วประเทศ เป็นแหล่งรวบรวมบทเรียนพระคัมภีร์ที่นำไปใช้เทศนาและสอนสมาชิกได้ เป็นต้น สอดคล้องกับเซค, วากเนอร์, และเวสต์ (Zech, Wagner, & West, 2013, ออนไลน์, อ้างอิง Goodmanson, 2009) ที่พบว่าเว็บไซต์คริสตจักรเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญสำหรับศิษยาภิบาลและสมาชิกในการค้นหาข้อมูลสารสนเทศอันดับแรก สอดคล้องกับงานวิจัย การเรีตต์ (Garrett, 2024, ออนไลน์) ที่พบว่าเว็บไซต์สื่อสังคมออนไลน์ของคริสตจักรเป็นแหล่งสารสนเทศสำคัญและมีประโยชน์ในงานคริสตจักร ศิษยาภิบาลใช้เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ถ่ายทอดสดการนมัสการและเทศนาในวันอาทิตย์แล้วช่วยเชื่อมโยงความสัมพันธ์อันดีระหว่างคริสตจักร สมาชิกและชุมชนได้อีกด้วย

ลำดับรองลงมาคือ 1.2) เว็บไซต์ของศิษยาภิบาล ศาสนาจารย์ ผู้ปกครอง มิชชันนารี เป็นต้น อาจเพราะศิษยาภิบาลต้องการความรู้ แนวความคิดและประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญเพื่อมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับตนเองในการปฏิบัติงาน (มหาวิทยาลัยมหิดล, 2562, ออนไลน์ ; รัศมีทิพย์ วิตา, 2565, ออนไลน์, Afolaranmi, 2019, ออนไลน์) 1.3) องค์การสหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย อาจเป็นเพราะองค์กรเมล็ดพันธุ์ (2563, ออนไลน์) สังกัดองค์การสหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย ศิษยาภิบาลต้องการติดตามข่าวสาร กิจกรรม ความรู้จากเว็บไซต์

ศิษยาภิบาลต้องการสารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศ 2) หน่วยงานราชการ อาจเป็นเพราะเว็บไซต์หน่วยงานราชการเป็นแหล่งสารสนเทศที่เชื่อถือได้ ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน (สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล, 2562, น.9, น.59-60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงตามลำดับคือ 2.1) กรมการศาสนา 2.2) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด 2.3) กระทรวงวัฒนธรรม อาจเป็นเพราะคริสตจักรเมล็ดพันธุ์ ได้จดทะเบียนภายใต้กรมการศาสนา มี

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด กระทรวงวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม (องค์การสหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย, 2563, ออนไลน์ ; กรมการศาสนา, 2563, ออนไลน์) และเผยแพร่ข้อมูลด้านศาสนา ความเชื่อ ศิลปะและวัฒนธรรม เป็นต้น ซึ่งศิษยาภิบาลนำไปใช้ในงานคริสตจักรได้ สอดคล้องกับพฤติกรรมสารสนเทศที่ผู้ใช้อ้างอิงการสารสนเทศจากผู้ผลิตที่มีเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพราะจะทำให้ได้รับสารสนเทศที่ถูกต้อง ตรงกับความต้องการและใช้อ้างอิงได้ (วันชัย ชันติ, 2555, ออนไลน์) และ 2.4) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ อาจเป็นเพราะศิษยาภิบาลมีงานด้านจิตอาสาสาธารณะ การให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกที่ประสบความยากลำบาก เป็นต้น ดังนั้นศิษยาภิบาลจึงต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม การสังคมสงเคราะห์ การให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ เป็นต้น (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2567, ออนไลน์)

4. นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากศิษยาภิบาลเกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตในแต่ละด้าน สรุปได้ดังต่อไปนี้

4.1 ด้านเนื้อหา ศิษยาภิบาลต้องการบทเรียนพระคริสตธรรมคัมภีร์ออนไลน์เรื่องการสร้างสาวก และการประกาศข่าวประเสริฐ อาจเป็นเพราะศิษยาภิบาลต้องการเพิ่มเติมความรู้เพื่อนำไปใช้กับงานพันธกิจ และการประกาศข่าวประเสริฐ ซึ่งตรงกับนิมิตของคริสตจักรเมสสิกัน (องค์การสหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย, 2563, ออนไลน์)

4.2 ด้านรูปแบบ ศิษยาภิบาลต้องการทราบแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตที่เผยแพร่วิดิทัศน์เพื่อใช้ในการประกาศข่าวประเสริฐ และแผนที่คริสตจักรในยุคประวัติศาสตร์พระคริสตธรรมคัมภีร์ อาจเป็นเพราะศิษยาภิบาลหลายท่านกำลังศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาด้านคริสต์ศาสนา รวมถึงการได้ศึกษาแผนที่คริสตจักรในยุคประวัติศาสตร์จะทำให้ศิษยาภิบาลเข้าใจระบุมิตรได้ดียิ่งขึ้น เป็นต้น (ภรณ์สุตา, 2567, ออนไลน์)

4.3 ด้านภาษา พบว่าศิษยาภิบาลต้องการใช้เว็บไซต์ภาษาพม่าและภาษาจีน อาจเป็นเพราะศิษยาภิบาลมีพันธกิจประกาศข่าวประเสริฐกับชาวพม่าและชาวจีน จึงต้องการเว็บไซต์ภาษาดังกล่าว (องค์กรคริสตจักรเมสสิกัน, 2564, ออนไลน์)

4.4 ด้านแหล่งสารสนเทศ พบว่าศิษยาภิบาลต้องการรายชื่อเว็บไซต์คริสเตียนที่เผยแพร่ข้อมูลถูกต้องตามหลักพระคริสตธรรมคัมภีร์ อาจเป็นเพราะศิษยาภิบาลตระหนักถึงความสำคัญในการใช้สารสนเทศที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน ระวังมิให้สารสนเทศที่บิดเบือนความจริงของพระคริสตธรรมคัมภีร์และคำสอนเทียมเท็จต่างๆ เข้ามาในคริสตจักร (คำสิงห์ รวมวงศ์, 2567, น.15) ซึ่งสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศที่เชื่อถือได้ย่อมจะให้ข้อมูลที่ถูกต้อง เทียบตรงสมบูรณ์ครบถ้วนและตรวจสอบได้ (วันชัย ชันติ, 2555, ออนไลน์)

3.5 ศิษยาภิบาลต้องการข้อมูลองค์กรคริสเตียนที่แจกพระคริสตธรรมคัมภีร์ฟรี อาจเป็นเพราะศิษยาภิบาลต้องการติดต่อหน่วยงานดังกล่าวเพื่อขอ นำพระคริสตธรรมคัมภีร์มาแจกในกิจกรรมของทางคริสตจักร นอกจากนี้ศิษยาภิบาลต้องการทราบเว็บไซต์ที่เผยแพร่วรรณกรรมคริสเตียนออนไลน์ฟรี อาจเป็นเพราะศิษยาภิบาลต้องการอ่านวรรณกรรมคริสเตียนเพื่อเพิ่มเติมความรู้ รวมถึงต้องการให้สมาชิกคริสตจักรได้อ่านด้วยกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำผลจากการวิจัยความต้องการสารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของศิษยาภิบาลคริสตจักรเมธอดิสต์ และแนวทางการพัฒนาเว็บไซต์คริสตจักรเมธอดิสต์เพชรบุรีนำไปออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์ของคริสตจักรเมธอดิสต์เพชรบุรีได้
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาวิจัยในเรื่องการออกแบบ พัฒนาเว็บไซต์และฐานข้อมูลคำเทศนาวันอาทิตย์: กรณีศึกษาคริสตจักรเมธอดิสต์เพชรบุรี

เอกสารอ้างอิง

- กรกมล ห่องสวัสดิ์ และ ภูมิศักดิ์ เอ่งฉ้วน. (2560). พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของบุคลากรสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน. *ว.บรรณศาสตร์ มศว.* 10(1), 66-76.
- กรมการศาสนา. (2563). *กรมการศาสนา*. สืบค้น 1 พฤษภาคม 2567. <https://www.dra.go.th/>
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2567). เกี่ยวกับกระทรวง. สืบค้น 1 พฤษภาคม 2567. <https://www.m-society.go.th/home.php>
- กฤษณพงศ์ เลิศบำรุงชัย. (2565). *เสียงสำหรับงานมัลติมีเดีย*. สืบค้น 1 พฤษภาคม 2567. <https://touchpoint.in.th/sound-for-multimedia-2022/>
- กิตติ เมืองขึ้น, ทิวพร ราชรักษ์ และสาณัฐรักษ์ พองวาริน (2566). การเข้าร่วมนมัสการพระเจ้าในบริบทออนไลน์และผลที่เกิดขึ้นในชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณของสมาชิกคริสตจักรบางบัวทอง (หน้า 32-48) ใน *รายงานสืบเนื่องการประชุมนำเสนอผลงานวิชาการด้านคริสต์ศาสนศาสตร์แห่งประเทศไทย ค.ศ. 2023*. วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2566. ห้องประชุมแบบออนไลน์ผ่านโปรแกรม ZOOM.
- คำสิงห์ รวมวงศ์. (2567). พระวาทะของพระเจ้า. *พระคริสตธรรมปริทัศน์*. 75(414), 13-16.
- จเรวัฒน์ เทวรัตน์. (2559). *สื่ออิเล็กทรอนิกส์ประเภทเสียง*. สืบค้น 1 พฤษภาคม 2567. <https://www.stou.ac.th/offices/rdec/nakorn/main/swf/training/Subject%203/Subject%203-2.html>
- จิรวรรณ ภักดีบุตร. (2533). ผู้ใช้และผู้บริการสารสนเทศ หน่วยที่ 5 (หน้า 160-202) ใน *สารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น*. สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชนิตร์นัยน์ แดงเรือน. (2563). *การพัฒนาโปรแกรมป้องกันภาวะการหมดไฟในการทำงานสำหรับศิษยาภิบาลไทย*. [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพายัพ].
- ญาณิศา จันทรเส็ง และเมตตา วิวัฒนานุกูล. (2561). ความสามารถทางการสื่อสารและรูปแบบภาวะผู้นำศาสนาคริสต์ตามความคาดหวังของผู้เชื่อศรัทธาคริสต์ศาสนาในสังคมไทย. *ว.มหาวิทยาลัยพายัพ*. 28(2), 191-203.
- ปณณธร วุฒิปรียาธร. (2564). *สภาพปัญหาและความต้องการทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์และนิสิตมหาวิทยาลัยพะเยา (รายงานการวิจัย)*. มหาวิทยาลัยพะเยา.

วารสารเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม ปีที่ 24 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2568)

- พรจันทร์ โลจนะศุภฤกษ์. (2564). บทบาทของกิจกรรมการใช้เวลาว่างของคริสตจักรในประเทศไทย. *สุขภาพกับการจัดการสุขภาพ*. 7(1), 1-12.
- ภรณ์สุตา. (2567). 10 เหตุผลที่ควรมีคู่มือพระคัมภีร์ฉบับสมบูรณ์. สืบค้น 10 พฤษภาคม 2567.
<https://thai.kanokbannasan.org/10-เหตุผลที่ควรมีคู่มือ/>
- ภาวรินทร์ ใจเป็นกุล. (2563). องค์ประกอบที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในพันธกิจคริสตจักรท้องถิ่นของสตรี *ลาหู่ภาคที่ 18 สภาคริสตจักรในประเทศไทย*. [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพายัพ].
- มหาวิทยาลัยมหิดล. (2562). *แหล่งทรัพยากรสารสนเทศ*. สืบค้น 5 เมษายน 2568.
https://studio-muxdev.mahidol.ac.th/asset-v1:MU-OP+T04+2019+type@asset+block@The_resources_available.pdf
- ไมเออร์, เจ. (2567). *หนังสืออิเล็กทรอนิกส์*. สืบค้น 7 พฤษภาคม 2567. <https://tv.joycemeyer.org/thai/ebooks/>
- รัศมีทิพย์ วิตา. (2565). *Web authoring*. สืบค้น 20 พฤษภาคม 2567. https://www2.cs.sciencecmu.ac.th/courses/204100/lib/exe/fetch.php?media=06_web_authoring_15s2.pdf
- วันชัย ชันติ. (2555). *แนวคิดเกี่ยวกับสารสนเทศ*. สืบค้น 1 มิถุนายน 2567. http://www.bus.tu.ac.th/user/wanchai/is201/sheets/4_Information%20Concept.pdf
- วันทนา สกุลลีลารัศมี. (ศิษยาภิบาลคริสตจักรเมล็ดพันธุ์เพชรบุรี), สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2568.
- วิริยะ ทิพยวรรณการ. (2566). *พระคัมภีร์กับการเติบโตฝ่ายจิตวิญญาณ*. สืบค้น 1 มิถุนายน 2567.
<https://www.bit-th.org/articles/sarn-pu-liang/7840>
- วีระชัย โกแวร์. (2548). *ศิษยาภิบาลกับการศึกษาหาความรู้*. สืบค้น 1 พฤษภาคม 2567.
<https://jaisamarnchurch.org/media/articles/pastor-knowled/>
- ศศินันท์ เศรษฐวัฒน์บิต, เอก ศรีเชลียง, มนัส สายเสมา, ไอลดา อรุณศรี, และกัตตกมล พิศแสงงาม. (2561). *ทักษะการรู้สารสนเทศ*. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สมาคมพระคริสตธรรมไทย. (2561). *พระคริสตธรรมคัมภีร์ชีวิตครอบครัวฉบับอธิบาย*. ไลฟ์อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล.
- สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล. (2562). *ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ*. สืบค้น 1 พฤษภาคม 2567.
<https://cc.bsru.ac.th/wp-content/uploads/2021/07/ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ.pdf>
- สุนัสนิ (หวังสุนทรชัย) บัวเลิศ. (2543). *เกณฑ์ประเมินคุณค่าของสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต*. *มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์*. 17(2), 12-18.
- องค์กรคริสตจักรเมล็ดพันธุ์. (2564). *นิมิตและเป้าหมาย*. สืบค้น 10 สิงหาคม 2567.
<https://www.seedchurch-thailand.com/สำเนาของ-ร-จ-ก-โบสถ-1>
- องค์กรเรมา. (2567). *องค์กรการกุศลที่ไม่แสวงหาผลกำไรเพื่อการแจกหนังสือคริสเตียนฟรี*. สืบค้น 10 พฤษภาคม 2567. <https://www.rhemabooks.org/th/about-us/>
- องค์การสหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย. (2563). *สหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย*. สืบค้น 1 พฤษภาคม 2567. <https://eft.or.th/>

องค์กรอมตธรรมเพื่อชีวิต. (2564). *องค์กรอมตธรรมเพื่อชีวิต*. สืบค้น 10 มกราคม 2568.

<https://ibs2003.com/about>

Afolaranmi, A. O. (2019). *Pastoral Ministry Techniques and Skills through Information and Communication Technology*. Retrieved January, 1 2025.

<https://shorturl.asia/LKfAH>

Garrett, W. C. H. (2024). *Digital Ministry in the Church: Strengths, Weaknesses, and Opportunities*. [Doctoral dissertation, Rawlings School of Divinity University].

Retrieved January, 1 2025. <https://digitalcommons.liberty.edu/doctoral/5362/>

Hanmaikyur, A. V. (2021). *Using information and Communication Technology (ICT) to Actualize the Church's Mission*. Retrieved April, 5 2025. https://kamjournal.org/wp-content/uploads/2021/08/Microsoft-Word-Vol-3.-No-1.-final-copy.docx_6__87-93.pdf

Hussain, F., & Hussain, M. (2021). Information needs and sources of clergy: A systematic literature review. *Al-Adwa*. 36(55), 87-107.

Matsveru, D. (2015). *Information Needs and Information Seeking Behavior of Namibian Pastors*. Retrieved January, 31 2024. <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=edsbas&AN=edsbas.EFB43F87&site=eds-live&authtype=ip,uid>>Information needs and information seeking behavior of Namibian pastors

Nyarko, E. (2023). The church, digital technology and media: A biblical reflection on Romans 8: 19-23. *Journal of Education and Learning Technology*. 4(1), 1-11.

Usman, A. (2023). Pastoring the ICT world: navigating the challenges and Opportunities. *Journal of Computer, Software, and Program*. 1(1), 23-31. <https://journals.stecab.com/jcsp/article/view/92/59>

Wilson, T. D. (1981). On user studies and information need. *Journal of Documentation*. 3(2), 49-55.

Zech, C., Wagner, W., & West, R. (2013). The effective design of church web sites: Extending the consumer evaluation of web sites to the non-profit sector. *Information Systems Management*. 30(2), 92-99. Retrieved April, 5 2025. <https://digitalicons.org/issue14/digital-religion-understanding-religious-practice-in-new-media-worlds/>